Прізвище:

Дацищин

Ім'я: Роман

Група: КН-405 Варіант: 4

Кафедра.: Кафедра Систем Автоматизованого Проектування

Дисципліна: Дискретні моделі в САПР

Перевірив: Кривий Р.З.

Звіт

До лабораторної роботи №3 На тему "Алгоритм рішення задачі комівояжера"

Мета роботи: Метою даної лабораторної роботи ε вивчення і дослідження алгоритмів рішення задачі комівояжера.

Короткі теоретичні відомості:

Можна знайти точний розв'язок задачі комівояжера, тобто, обчислити довжини всіх можливих маршрутів та обрати маршрут з найменшою довжиною.

Однак, навіть для невеликої кількості міст в такий спосіб задача практично нерозв'язна. Для простого варіанта, симетричної задачі з п містами, існує (n-1)!/2 можливих маршрутів, тобто, для 15 міст існує 43 мільярдів маршрутів та для 18 міст вже 177 більйонів. Те, як стрімко зростає тривалість обчислень можна показати в наступному прикладі. Якщо існував би пристрій, що знаходив би розв'язок для 30 міст за годину, то для для двох додаткових міст в тисячу раз більше часу; тобто, більш ніж 40 діб.

Відомо багато різних методів рішення задачі комівояжера. Серед них можна виділити методи розроблені Белмором і Немхаузером, Гарфинкелем і Немхаузером, Хелдом і Карном, Стекханом. Всі ці методи відносяться до одного з двох класів: а) методи рішення, які завжди приводять до знаходження оптимального рішення, але потребують для цього, в найгіршому випадку, недопустимо великої кількості операцій (метод гілок та границь); б) методи, які не завжди приводять до находження оптимального результату, але потребують для цього допустимої великої кількості операцій (метод послідовного покращення рішення).

Індивідуальне завдання:

- 1. Отримати у викладача індивідуальне завдання.
- 2. Підготувати програму для вирішення виданого завдання.
- 3. Запустити на виконання програму відповідного методу.
- 4. Проглянути результат роботи програм. Результат роботи може бути позитивним (шлях знайдено) або негативним (шлях відсутній).
- 5. У випадку, коли шлях знайдено (не знайдено), необхідно модифікувати граф, коректуючи два або три зв'язки, щоб знайти такий граф, на якому задача комівояжера не вирішується (вирішується).
  - 6. Порівняти результати, отримані за допомогою різних алгоритмів і зробити висновок.
  - 7. Зафіксувати результати роботи у викладача.
  - 8. Оформити і захистити звіт.

Вхідні дані (файл 1): 6 0 0 69 60 10 20 0 0 0 31 39 2 69 0 0 0 59 0 60 31 0 0 0 36 10 39 59 0 0 79 20 2 0 36 79 0 Було написано програму для вирішення задачі комівояжера методом гілок та границь. Код програми , а також результат її виконання наведено нижче

Код програми

```
let initialString = "";
let matrixLength;
let html = "";
let m1 = [];
let input = document.querySelector("input");
input.addEventListener("change", () => {
 let files = input.files;
 if (files.length == 0) return;
 const file = files[0];
 let reader = new FileReader();
 reader.onload = (e) \Rightarrow \{
  let file = e.target.result;
  file = file.replace(/(\langle r \rangle n | n \rangle gm, "");
  initialString = file;
  parseMatrix(initialString);
 };
 reader.onerror = (e) => alert(e.target.error.name);
 reader.readAsText(file);
});
const parseMatrix = (matrix) => {
 matrixLength = matrix[0];
 let str = matrix.substring(2);
 let arr = [];
 let num = "";
 for (let i = 0; i < str.length; i++) {
  if (str[i] !== " ") {
   num += str[i];
  } else {
   arr.push(parseInt(num));
   num = "";
 }
 let m = [];
 for (let i = 0; i < matrixLength; i++) {
  m[i] = new Array(matrixLength);
 }
 let j = 0;
 let k = 0;
 for (let i = 0; i < arr.length; i++) {
  if (j < Math.sqrt(arr.length)) {
   m[k][j] = arr[i];
```

```
j++;
  } else {
   j = 0;
   k++;
   m[k][j] = arr[i];
   j++;
 html += \cdot <br/><hl>Open a terminal</hl><br/>:
 document.getElementById("container").innerHTML = html;
 commisVoyageur(graphFiller(m));
};
function commisVoyageur(arr) {
 console.log(arr);
 let arrCopy = arr.map(function (arr1) {
  return arr1.slice();
 });
 arr = minColRowDel(arr)[0];
 let minRow = minColRowDel(arr)[1];
 let minCol = minColRowDel(arr)[2];
 console.log(arr);
 let minLim =
  minRow.reduce((a, b) \Rightarrow a + b, 0) + minCol.reduce((a, b) \Rightarrow a + b, 0);
 console.log(`minLim: ${minLim}`);
 let limit = 0;
 let banList = [];
 let result = `Path: `;
 while (limit < 20 && banList.length < arr.length * 2) {
  limit++;
  let maxZeroMatrix = maxZeroMatrixCount(arr);
  console.log(maxZeroMatrix);
  let maxZero = {
   value: 0,
   position: [0, 0],
  for (let i = 0; i < maxZeroMatrix.length; <math>i++) {
   for (let j = 0; j < maxZeroMatrix[0].length; j++) {
    if (maxZeroMatrix[i][j] > maxZero.value) {
      maxZero.value = maxZeroMatrix[i][j];
      maxZero.position = [i, j];
  console.log(maxZero);
  includeResult = include(arr, maxZero.position, banList);
  console.log(includeResult);
  notIncludeResult = notInclude(arr, maxZero.position);
  console.log(notIncludeResult);
  if (includeResult.minLim < notIncludeResult.minLim) {
   console.log(\n\nIncluding ({maxZero.position})\n\n);
   arr = includeResult.matrix;
```

```
banList.push(maxZero.position[0], maxZero.position[1]);
 } else {
  console.log(\n\n\) ({maxZero.position})\n\);
  arr = notIncludeResult.matrix;
 console.log("BanList:" + banList);
 tempResult = "Edges list: ";
 for (let i = 0; i < banList.length - 1; i += 2) {
  tempResult += `(\{banList[i]\}, \{banList[i+1]\})`;
  if (i != banList.length - 2) tempResult += ` => `;
}
for (let i = 0; i < banList.length - 1; i += 2) {
 const element = banList[i];
 result += `(\{banList[i]\}, \{banList[i+1]\}) => `;
console.log(result);
let sum = 0;
for (let i = 0; i < arrCopy.length; i++) {
 for (let j = 0; j < arrCopy[i].length; j++) {
  for (let k = 0; k < banList.length - 1; k += 2) {
   if (i == banList[k] &\& j == banList[k + 1]) sum += arrCopy[i][j];
 }
console.log("SUM: " + sum);
let resultCycle = cycleBuilder(banList);
console.log(resultCycle);
function minColRowDel(arr) {
 let tempArr = arr.map(function (arr) {
  return arr.slice();
 });
 let minRow = [];
 let minCol = [];
 for (let i = 0; i < tempArr.length; i++) {
  minRow.push(Infinity);
  for (let j = 0; j < tempArr[i].length; j++) {
   if (tempArr[i][j] < minRow[i]) minRow[i] = tempArr[i][j];
  }
 }
 console.log(`minRow: ${minRow}`);
 for (let i = 0; i < tempArr.length; i++) {
  for (let j = 0; j < \text{tempArr}[i].length; j++) {
   tempArr[i][j] -= minRow[i];
 }
 console.log(tempArr);
```

```
for (let i = 0; i < tempArr.length; i++) {
    minCol.push(Infinity);
    for (let j = 0; j < tempArr[i].length; j++) {
        if (tempArr[j][i] < minCol[i]) minCol[i] = tempArr[j][i];
    }
}

console.log(`minCol: ${minCol}`);

for (let i = 0; i < tempArr.length; i++) {
    for (let j = 0; j < tempArr[i].length; j++) {
        tempArr[j][i] -= minCol[i];
    }
}

return [tempArr,
minRow, minCol];</pre>
```

```
(6) [Array(6), Array(6), Array(6), Array(6), Array
 (5)]
minCol:
                                                     main.js:188
Infinity, Infinity, Infinity, Infinity, Infinity
                                                     <u>main.js:171</u>
Infinity, Infinity, Infinity, Infinity, Infinity
                                                     <u>main.js:179</u>
(6) [Array(6), Array(6), Array(6), Array(6), Array(6), Array
minCol:
                                                     <u>main.js:188</u>
Infinity, Infinity, Infinity, Infinity, Infinity
                                                     <u>main.js:171</u>
Infinity, Infinity, Infinity, Infinity, Infinity
                                                     <u>main.js:179</u>
 (6) [Array(6), Array(6), Array(6), Array(6), Array
 (5)]
minCol:
                                                     main.js:188
Infinity, Infinity, Infinity, Infinity, Infinity
▶ {matrix: Array(6), minLim: 0}
                                                     main.js:113
                                                     main.js:116
Including (2,4)
BanList:1,3,5,1,3,2,4,0,0,5,2,4
                                                   <u>main.js:125</u>
Path: (1, 3) \Rightarrow (5, 1) \Rightarrow (3, 2) \Rightarrow (4, 0) \Rightarrow (0, main.js:139)
5) => (2, 4) =>
SUM: 202
                                                    main.js:151
Cycle: (1) => (3) => (2) => (4) => (0) => (5) => main.js:154
```

Рис. 1. Результат виконання програми

Пояснення до програми

Оскільки програмно реалізувати метод гілок та меж для неповного графа виявилося дуже важко, тому моя програма заміняє відсутні ребра (0) на ребра з вагою (найбільша вага ребра в графі + 1), ці ребра можна буде використовувати, але пріоритет в алгоритмі у них буде нижчий.

Повна версія коду доступна на GitHub: https://github.com/RomanDatsyshyn/DiscreteModelsLabs

Висновок: під час виконання цієї лабораторної роботи я ознайомився з алгоритмами рішення задачі комівояжера та реалізував програмно один з них, а саме написав програму для вирішення даної задачі методом гілок та меж.